

Jäsenaloite jalostusuroslistan pääsyvaatimuksista

Esitän että Suomen Mäyräkoiraliitto muuttaa jalostusuroslistan pääsyvaatimuksia.

Tällä hetkellä pääsyvaatimukset ovat seuraavat:

- Uros on yli 24 kk vanha
- Uroksen ensimmäisen polven jälkeläismäärä ei ylitä suositeltua raja-arvoa
- pitkäkarvainen kääpiömäyräkoira ja pitkäkarvainen kaniinimäyräkoira: 54 pentua
- pitkäkarvainen mäyräkoira: 47
- lyhytkarvainen kääpiömäyräkoira ja lyhytkarvainen kaniinimäyräkoira: 49
- lyhytkarvainen mäyräkoira: 60
- karkeakarvainen kääpiömäyräkoira ja karkeakarvainen kaniinimäyräkoira: 46
- karkeakarvainen mäyräkoira: 90
- Uroksella on vähintään 12 kk vanhana saatu silmätarkastustulos, joka ei ole kahta vuotta vanhempi. Alle vuoden vanhana saatu tulos on voimassa vuoden. Uroksella ei saa olla PEVISA:ssa mainittua silmäsairautta. Näiden sairauksien suhteen epäilyttävä-diagnoosin saanut koira katsotaan sairaaksi, kunnes koira on tutkittu uudestaan Kennelliiton ohjeiden mukaisesti:
Epäilyttävä-lausunto voidaan korjata terveeksi joko Kennelliiton järjestämän paneelitutkimuksen kautta tai omistajan anomuksesta seuraavien vaihtoehtojen menettelyiden kautta:
- epäilyttävä-diagnoosin antanut eläinlääkäri tutkii koiran uudestaan vähintään kahden vuoden seuranta-ajan kuluttua ja toteaa koiran ko. sairauden osalta terveeksi
- epäilyttävä-diagnoosin antanut eläinlääkäri ja toinen eläinlääkäri tutkivat koiran uudestaan vähintään vuoden seuranta-ajan kuluttua ja molemmat toteavat koiran ko. sairauden osalta terveeksi
- Kääpiö- ja kaniinimäyräkoirilla tulee olla vähintään 12 kk vanhana saatu polvitarkastuslausunto. Jos koira tutkitaan ennen kuin se täyttää kolme vuotta, täytyy polvet tutkituttaa uudestaan kahden vuoden kuluttua, mikäli tutkimustulos halutaan pitää voimassa. Mikäli koira on ensimmäisellä tutkimushetkellä täyttänyt kolme vuotta, ei tutkimusta tarvitse uusida. On suositeltavaa, että jalostukseen käytetään tervepolvisia koiria (0/0). Mikäli toisella vanhemmista on tätä huonompi tulos, tulisi toisella vanhemmista olla 0/0-polvet.
- Uroksella tulee olla näyttelystä vähintään laatuluokan maininta hyvä, joka on saatu vähintään 15 kk ikäisenä. Jos koira on saanut näyttelystä myös HYL-tuloksen, syy mainitaan koiran kohdalla.
- Normaalikokoisilta mäyräkoirilta vaaditaan myös käyttötulos (LUT/LUME, MÄAJ, MEJÄ/VAHI tai VERI)
- Mahdollinen jalostustarkastustulos on oltava hyväksytty tai hyväksytty varauksin (korvaa tarvittaessa näyttelytuloksen)

- Uroksen oma sukusiitosprosentti ei saa ylittää 12,50 % raja-arvoa (viidellä sukupolvella laskettuna)

Esitän uusiksi pääsyaatimuksiksi seuraavaa:

- Uroksen on täytettävä PEVISA-ohjelman vaatimukset. (*Linkki PEVISA-ohjelmaan*)
- Uroksen ensimmäisen polven jälkeläismäärä ei ylitä suositeltua raja-arvoa. Jokaisen vuoden suositeltu jälkeläismäärä lasketaan neljän edellisen vuoden kokonaisrekisteröinneistä. (*Mäyräkoiraliiton tulee sitoutua vuosittain päivittämään tähän kohtaan valmiit raja-arvot*)
- Uroksella tulee olla näyttelystä vähintään laatuluokan maininta hyvä, joka on saatu vähintään 15 kk ikäisenä. Jos koira on saanut näyttelystä myös HYL-tuloksen, syy mainitaan koiran kohdalla.
- Kaikilta uroksilta vaaditaan myös käyttötulos (vähintään LUT C, LUT 1, MÄAJ 3, LUME 1, VERI 3, VAHI 1 (K), PIKA 1)
- Mahdollinen jalostustarkastustulos on oltava hyväksytty tai hyväksytty varauksin (korvaa tarvittaessa näyttelytuloksen)
- Uroksen oma sukusiitosprosentti ei saa ylittää 12,50 % raja-arvoa viidellä sukupolvella laskettuna. Poikkeuksena koirat joiden sukutaulusta ei ole jalostustietojärjestelmässä saatavilla aukotonta vähintään viiden sukupolven sukutaulua.

Uudet pääsyaatimukset ovat selkeämmät, eikä niissä ole selitetty auki jalostusuroslistalle pääsyaan nähden epäolennaisia asioita. Selkeät pääsyaatimukset helpottavat Mäyräkoiraliiton toimihenkilöiden työtä ja ehkäisevät erimielisyyksiä. Jalostusuroslistan pääsyaatimuksissa on epäolennaista selittää kaikki PEVISA-ohjelman kulloinkin voimassa olevat vaatimukset. Ehdotan että jalostusuroslistan pääsyaatimukseen PEVISA-ohjelman vaatimusten täyttymistä koskevaan kohtaan laitetaan linkki PEVISA-ohjelmaan.

Mäyräkoiraliiton tulee sitoutua vuosittain päivittämään pääsyaatimukseen urosten ensimmäisen polven jälkeläismäärän suositellut raja-arvot. Tulee muistaa että raja-arvot ovat suosituksia, eivät määräyksiä. Uroksen oman sukusiitosprosentin 12,50% viidellä sukupolvella laskettuna raja-arvon ylittyminen ei koske koiria joista ei ole jalostustietojärjestelmässä saatavilla aukotonta vähintään viiden sukupolven sukutaulua. Sukutaulun ollessa puutteellinen emme voi tietää todellista sukusiitosprosenttia. Tämä koskee lähes poikkeuksetta vain tuontikoiria. Tuontikoirat taasen ovat usein hyvin vierassukuisia suomalaisiin koiriin nähden.

Kaikilta uroksilta tulee vaatia käyttötulos (vähintään LUT C, LUT 1, MÄAJ 3, LUME 1, VERI 3, VAHI 1 (K), PIKA 1). Tällöin mikään tulos metsästyskoirien jäljestämiskokeesta (MEJÄ) ei olisi riittävä tulos. MEJÄ ei ole mäyräkoirien rodunomainen laji, eikä siitä voi saavuttaa käyttövalion arvoa. Lisäksi vahingoittuneen hirvieläimen jäljestämiskokeen (VAHI) tulos tulee olla suoritettu todellisessa kolari- tai haavakkotilanteessa (käytännön jälki). Käyttötulosvaatimus on kuitenkin riittävän alhainen siihen nähden, että jokaisen mäyräkoiran olisi mahdollisuus saavuttaa käyttötulos.

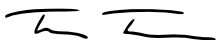
Jokaisessa voimassa olevassa jalostuksen tavoiteohjelmassa mainitaan tavoitteena se, että pentujen vanhemmista vähintään toisella on käyttökoetulos. Lisäksi suositellaan että jalostukseen käytettävät koirat on palkittu rodunomaisessa kokeessa. Jalostuksen tavoiteohjelmissa tunnistetaan myös se että normaalikokoiset mäyräkoirat ovat alkaneet jakautua linjoihin, vaikka lopullista jakoa erillisiin linjoihin ei olekaan vielä tapahtunut. Tilastoista voidaan todeta että käyttötuloksettomista vanhemmista syntyneiden pentueiden määrä on huolestuttavassa kasvussa. Pienoismäyräkoirista kerrotaan, että niillä ei enää edes ole metsästyskellistä käyttötarkoitusta. Mäyräkoirien rotumääritelmä on kuitenkin kaikille sama, jossa kerrotaan mäyräkoiran olevan maan päällä ja alla työskentelevä metsästyskoira. Myös Suomen Kennelliiton yleisessä jalostusstrategiassa kerrotaan, että käyttörotujen jalostuskoirille suositellaan käyttöominaisuuksien arviointiin rodunomaista koetta.

Käyttötulosvaatimuksen lisääminen jalostusuroslistan pääsyvaatimukseen on konkreettinen teko joka edistää mäyräkoirien käyttöominaisuuksien säilyttämistä, edistää jalostusta kohti rotumääritelmän ihannetta sekä ehkäisee mäyräkoirien lopullista jakautumista erillisiin linjoihin.

Lähteet:

- <http://www.maykkynet.fi/studs>
- <http://www.mayrakoiraliitto.fi/index.php/jalostus/jalostusurokset>
- <http://www.mayrakoiraliitto.fi/index.php/jalostus/jalostuksen-tavoiteohjelma>
- <https://www.kennelliitto.fi/lomakkeet/kennelliiton-yleinen-jalostusstrategia-2024-2028>
- <https://www.kennelliitto.fi/sites/default/files/attachments/4mayrako.pdf>

Ilmajoella 31.12.2024

Tiia Tuovinen